

פרק שביני – התודה Introduction to

This chapter uses the *קרבת תודה* as a springboard for presenting some general rules about *מנחות*. The reason for the focus on *תודה* is the 40 loaves that accompany the *תודה*, all of which will be detailed herein.

29.8.1

(תביאו רבויא היא) 78a → (משנה א) 76b

1. האיפה והבת תכן אחד יהיה לשאת מעשר החמור הבת ועשירת החמור האיפה אל החמור יהיה מתכנתו: יחזקאל מה, יא
2. וחק השמן הבת השמן מעשר הבת מן הכר עשירת הבתים חמור כי עשירת הבתים חמור: יחזקאל מה, יד
3. והשקל עשירים גרה עשירים שקלים חמשה ועשירים שקלים עשירה וחמשה שקל המנה יהיה לכם: יחזקאל מה, יב
4. והקריב **מננו** אחד מכל קרבן **תרומה** לה' לכהן הזרק את דם השלמים לו יהיה: ויקרא ז, יד
5. ואל הלויים תדבר ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל את המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם והרמתם **מננו תרומה** ה' מעשר מן המעשר: במדבר יח, כו
6. לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך ותירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך וכל נדריך אשר תדר ונדבתיד ותרומת ידך: דברים יב, יז
7. **מושבתיכם** תביאו לכם תנופה **שתיים שני עשירים** סלת **תהינה** חמץ תאפינה בכורים לה': ויקרא כג, יז
8. ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה אשה לה': ויקרא כד, ז
9. על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת שלמים: ויקרא ז, יג
10. אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה **חלות** מצות בגולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן וסלת **מרבכת** חלת בגולת בשמן: ויקרא ז, יב
11. ואת כל חלבו ירים **מננו** והקטיר המזבחה: ויקרא ד, יט
12. ויתן משה את מקס **תרומת** ה' לאלעזר הפהן כאשר צוה **קנוק** את משה: במדבר לא, מא
13. ראשית ערסתכם חלה תרימו **תרומה** כתרימת גרן כן תרימו אתה: במדבר טו, כ
14. ושמרו את משמרתיו ולא ישאו עליו חטא ומתו **ב** כי יחלהו אני ה' מקדשם: ויקרא כב, ט
15. ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת **חמישתו** יוסף עליו ונתן אתו לכהן והפהן וכפר עליו באיל האשם ונסלח לו: ויקרא ה, טז

- I 'משנה א': the amounts of flour used for תודה לחמי, based on both מדברי and ירושלמי measuring systems
- a Total: 5 סאות מדבריות which was 6 סאות ירושלמיות
 - i Using **מדברי** measure: =2 איפה, which is 20 עשרון (source – vv. 1-2; teaching that בת is 1/10 of a כור, and we already know that כור=30 סאה → סאה=3 איפה)
 - 1 Division: 10 עשרון for the 10 חמץ loaves – 1 עשרון per loaf; 10 עשרון for the 30 מצה loaves – 1/3 עשרון per loaf
 - 2 רבוכה and חלה, רקיקין – had three sets (of 10 each) – מצה
 - ii Using **ירושלמי** measure: 30 קב (in 5 סאה@6 קב per loaf) and 15 for מצה (.5 per loaf)
- II שמואל: we don't increase volume measures, coinage or allow for profit margin of more than 1/6
- a Reason: perhaps the reason for volume is not to generate panic buying
 - i Rejection: then why allow at all, even less than 1/6?
 - b Rather: to prevent the middleman from losing on his agency
 - i Rejection: he still needs to profit; if we allow 1/6 he comes out even with no gain
 - c Rather: based on v. 3 – יחזקאל describes a מנה of 240 דינר [(25+20+15) = 60 x 4 (שקל per דינר 4)]
 - i However: our מנה is 100 דינר
 - 1 Solution: he was referring to a "double-מנה" (מנה קודש); should be 200 דינר
 - 2 And: we allow for adding 1/6, מלבר → 200 becomes 240
 - (a) משנה from our דבינא proof – 5 סאה מדברי which are equal to 6 סאה (i.e. 1/6 מלבר)
- III 'משנה ב': the gift to the כהנים from תודה לחמי
- a Given: 1 of 10 from each set, per v. 4
 - i אחד: teaches that it must be a full loaf, not a slice
 - ii מכל קרבן: must be equal distribution, not 2 from one set and none from another
 - iii בעלים לכהן...: that is given to כהן, rest eaten by בעלים

⁴ This is the 2nd half of 'ב' משנה; the 1st half is presented later, at .ח.

- b *ברייתא*: interpreting v. 4 –
- i *ממנו*: must be in proximity of other loaves
 - 1 *Challenge*: v. 11 uses ממנו – how is that מחובר?
 - (a) *Indeed*: per ר"ח – may not cut off בשר until אימורים are removed (i.e. must be from whole animal – ממנו)
 - ii *אחד*: may not be a slice
 - iii *מכל קרבן*: one from each (as per משנה) – may not take 2 from one set to “cover” for other
 - iv *תרומה לה'*: unclear how much
 - 1 *Suggestion*: v. 5 uses תרומה and intends 1/10 → לחמי תודה should be 1/10 (→each set is 10 loaves)
 - 2 *Counter*: v. 6 uses תרומה to refer to ביכורים, which have no שיעור
 - (a) *Analysis*: תרומת מעשר is more similar to לחמי תודה – has no תרומה afterwards (unlike ביכורים)
 - (b) *Counter*: ביכורים and לחמי תודה must be eaten in specific locale; unlike תר"מ (eaten anywhere)
 - (c) *Resolution*: ממנו...תרומה (v. 4), unmatched in re ביכורים
 - 3 *Question (גמרא)*: why not conclude from תרומת שלל מדין (v. 12)? (i.e. 5% or 50%)
 - (a) *Answer*: that was a one-time ruling (שעה) which cannot be used to inform הלכה (דורות)
 - 4 *Question*: why not infer from חלה (v. 13) (i.e. any שיעור)
 - (a) *Answer*: doesn't use “ממנו”, unlike תרומת מעשר
 - v *However*: unclear how much flour goes into לחמי תודה
 - 1 *Suggestion*: תודה has “לחם” (v. 9), as do שתי הלחם (v. 7); 1 עשרון per loaf → 1 עשרון per set here as well
 - 2 *Counter*: perhaps infer from לחם הפנים (v. 8), which has 2 עשרון per loaf (12 loaves, 24 עשרונות)
 - (a) *Analysis*: תודה is more similar to שתי הלחם, as it is/has חמץ and accompanies a זבח, unlike לחם הפנים
 - (b) *Counter*: תודה is more similar to לחם הפנים, coming from anywhere and not חדש (unlike שתי הלחם)
 - (c) *Resolution*: v. 7 adds תביאו (to שתי הלחם) → anything brought from elsewhere is like this – 1 עשרון per loaf
 - (i) *Challenge*: if so, should also be a total of 2 עשרונות
 - (ii) *Block*: תהיינה indicates that only שתי הלחם is limited to 2 עשרונות
 1. *Meaning (ר' יצחק בר אבדימי)*: the extra י"ד alludes to 10 עשרונות
 - a. *Challenge*: perhaps it means 10 small bits (totalling 1 עשרון)
 - b. *Answer (רבא)*: context is עשרונות
 - vi *Amount for מצה*: we have learned that we require 10 עשרונות for חמץ; how many for מצה?
 - 1 *Answer*: v. 9 indicates that the same amount used for חמץ (10 עשרון) should be used for מצה
 - (a) *Challenge*: how can we take something inferred via היקש (10 עשרונות for חמץ – from שתי הלחם) and then use it to inform another (מצה)? (see זבחים מט:ג)
 - (i) *Answer*: it is informed by היקש and another method
 - (ii) *However*: according to מ"ד that דבר אחר cannot inform – how does this work?
 1. *Answer*: תביאו (v. 7) is a ריבוי to extend the amount of flour to לחמי תודה
 - vii *Types of loaves*: we learn that there are three types of מצה (per v. 10)
 - viii *Result*: the 30 מצה loaves have 10 עשרון, the 10 חמץ loaves have 10 עשרונות (divided as per משנה)
- IV רבא's question: does תרומת לחמי תודה carry full characteristics of תרומה
- a *Implying*: מיתה בידי שמים for intentional violation by זר; חומש-fine for inadvertent violation by זר
 - i *Lemma1*: since it is compared to תר"מ, carries full תרומה “personality”
 - ii *Lemma2*: בר (v. 14 – מב"ש – מזיד) and חמישיתו (v. 15 for שוגג) are מיעוטיין, excluding לחמי תודה
 - iii *Associated question*: would 1 of these loaves generate דימוע (if it fell into a group of other, indistinguishable loaves)
 - 1 *Answer*: תיקו